

Центр освітніх ініціатив

**БЛАГОДІЙНА ОРГАНІЗАЦІЯ
«ЦЕНТР ОСВІТНІХ ІНІЦІАТИВ»**
ЄДРПОУ 23968135, КВЕД 85.59 Інші види освіти, н.в.і.у.

**Програма підвищення кваліфікації педагогічних, науково-
педагогічних та молодіжних працівників і працівниць**

**«МОЛОДІЖНА РОБОТА ДЛЯ РОЗВИТКУ
ГРОМАДЯНСЬКИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ»**

Програма підвищення кваліфікації розглянута і
затверджена на засіданні методичної ради БО «Центр освітніх ініціатив»
(протокол №02 від 08 вересня 2025 року)

Виконавча директорка

Олена ШИНАРОВСЬКА

Львів 2025

I. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Найменування: Програма підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних, молодіжних працівників і працівниць «Молодіжна робота для розвитку громадянських компетентностей»

Розробники: тренер(к)и програми «Демократична школа» Олена Арутюнян (директорка Центральноукраїнського державного будинку художньої та технічної творчості, молодіжна працівниця), Оксана Вільчинська (голова ГО «Центр ініціатив “Віадук”», молодіжна працівниця ГО «Центр підтримки громадських ініціатив “Чайка”»), Володимир Зиль (методист Рівненського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, молодіжний працівник).

Програма розроблена благодійною організацією «Центр освітніх ініціатив» (ЄДРПОУ 23968135, КВЕД 85.59 Інші види освіти, н.в.і.у.) у рамках програми «Демократична школа: освіта для демократичної стійкості», що реалізується Європейським центром ім. Вергеланда (Норвегія) та Міністерством освіти і науки України у партнерстві з БО «Центр освітніх ініціатив», ВФ «Крок за кроком», БФ savED та освітньою програмою «Крок за кроком» (Молдова) за фінансової підтримки Норвегії.

Програма підвищення кваліфікації спрямована на посилення спроможностей фахівців, що здійснюють молодіжну роботу для формування громадянських компетентностей молоді.

Мета: посилити спроможність фахівців та фахівчинь, які працюють з молоддю, у реалізації молодіжної роботи, спрямованої на розвиток громадянських компетентностей молодих людей на підходах участі.

Обсяг: 45 годин (1,5 кредита ЄКТС).

Форма (форми) підвищення кваліфікації: змішане онлайн-навчання від БО «Центр освітніх ініціатив» у рамках програми «Демократична школа: освіта для демократичної стійкості».

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться/набуватимуться:

Відповідно до професійного стандарту “Вчитель закладу загальної середньої освіти” (Наказ Міністерства освіти і науки України від 29 серпня 2024 року №1225):

- Добирає і використовує сучасні й ефективні методики і технології навчання, виховання й розвитку здобувачів освіти (A2.4.)
- Формує ціннісні ставлення в здобувачів освіти (A2.5)
- Планує освітній процес (Г1.2.)
- Організовує процес навчання, виховання й розвитку здобувачів освіти (Г2.1.)

Відповідно до професійного стандарту “Молодіжний працівник” (Наказ Міністерства молоді та спорту від 22 березня 2023 року № 1564):

- Залучає молодь до планування, реалізації та оцінювання заходів, спрямованих на молодь, використовуючи підходи участі (Б6.)
- Планує молодіжну роботу та аналізує стан виконання запланованих заходів (B1.)
- Розробляє та впроваджує програми навчання молоді, зокрема неформального, та залучає молодь до навчання (B9.)

Місце (місця) надання освітньої послуги: змішане онлайн-навчання від БО «Центр освітніх ініціатив» у рамках програми «Демократична школа: освіта для демократичної стійкості» з використанням платформи Moodle.

Очікувані результати навчання:

Випускники та випускниці курсу:

- розуміють зміст громадянських компетентностей (на основі Рамки компетентностей для культури демократії Ради Європи), використовують заходи з молодіжної роботи для формування та розвитку громадянських компетентностей;
- використовують форми і методи роботи з молоддю на засадах участі;
- планують та оцінюють заходи молодіжної роботи з урахуванням потреб молодих людей;
- планують і втілюють комплекс заходів з метою розвитку визначених громадянських компетентностей.

Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації: сертифікат, автентичність якого можна перевірити за посиланням: https://e-learning.theewc.org/mod/customcert/verify_certificate.php

Оплата: безкоштовно.

II. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Загальні положення

Програму курсу розроблено відповідно до сучасної державної освітньої та молодіжної політик, Концепції Нової української школи та стратегії реформування освіти в Україні, Концепції Державної цільової соціальної програми “Молодь України: покоління стійкості – 2030” (Розпорядження КМУ 11 серпня 2025 року № 840-р), Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників (Постанова КМУ від 21 серпня 2019 р. №800 зі змінами та доповненнями від 27 грудня 2019 р. №1133), Професійного стандарту за професіями “Молодіжний працівник” (Наказ Міністерства молоді та спорту від 22 березня 2023 року № 1564), “Вчитель закладу загальної середньої освіти” (Наказ Міністерства освіти і науки України від 29 серпня 2024 року №1225).

Курс покликаний посилити спроможність фахівців та фахівчинь, які працюють з молоддю, у реалізації молодіжної роботи на підходах участі, спрямованої на розвиток громадянських компетентностей молодих людей.

Змішаний фасилітований курс складається з трьох навчальних модулів та включає п'ять щотижневих синхронних онлайн-зустрічей для спільної роботи й рефлексій, практичні асинхронні завдання на платформі MOODLE.

Навчальна програма

Модуль 1. Молодіжна робота заснована на підходах участі

Час за робочою навчальною програмою – 15 годин

Тема 1.1: Молодіжна робота. Типи та форми молодіжної роботи

(тренінгова сесія, 3 години)

1. План
2. Знайомство.
3. Презентація Програми курсу.
4. Знайомство з курсом.
5. Що таке молодіжна робота? Яка мета молодіжної роботи?
6. Важливість молодіжної роботи.
7. Дебрифінг.

(самостійна робота, 6 годин)

1. Ознаки та характеристики молодіжної роботи.
2. Практичне завдання з напрацювання вміння вирізнити молодіжну роботу серед інших активностей.
3. Опрацювання та обговорення курсу: “Молодіжна робота від теорії до практики”.

Тема 1.2. Підхід участі в молодіжній роботі

(тренінгова сесія, 3 години)

План

1. Аналіз практичної діяльності.
2. Бар'єри та можливості щодо участі молоді. Рівні участі молоді.
3. Дебрифінг.

(самостійна робота, 3 години)

1. Теоретична частина засад участі молоді.
2. Практичне завдання “Рівні участі молоді”.
3. Безпечне та інклюзивне середовище в роботі з молоддю.
4. Оцінка заходу за Критеріями участі молоді.

Модуль 2. Розвиток громадянських компетентностей в роботі з молоддю

Час за робочою навчальною програмою – 6 годин

Тема 2.1: Знайомство з Рамкою компетентностей для культури демократії

(тренінгова сесія, 3 години)

План

1. Аналіз практичної діяльності.
2. Що таке компетентність, якими є громадянські компетентності?
3. Як можемо формувати та розвивати громадянські компетентності?
4. Дескриптори та їх значення у плануванні та оцінці заходів.
5. Дебрифінг.

(самотійна робота, 3 години)

1. Практична робота 1: Описати свій захід з молоддю і відмітити компетентності, які були сформовані під час нього.
2. Практична робота 2: Аналіз наявного рівня розвитку громадянської компетентності в групі молоді та планування подальших дій
3. Зворотний зв'язок.

Модуль 3. Посібники Ради Європи.

Час за робочою навчальною програмою – 24 години

Тема 3.1. Як працювати з посібниками Ради Європи?

(тренінгова сесія, 3 години)

План

1. Аналіз практичної діяльності.
2. Практичне виконання вправи за посібником Ради Європи.
3. Аналіз вправи та її практичне значення.
4. Підготовка до планування та проведення заходу з використанням матеріалів Ради Європи.

(самотійна робота, 12 годин)

1. Практична робота 1: Створити план заходу для розвитку громадянських компетентностей.
2. Практична робота 2: Провести та проаналізувати захід, спрямований на розвиток громадянських компетентностей молоді.
3. Практична робота 3: Доповнити “Банк вправ”, описавши використану вправу з посібника Ради Європи.

Тема 3.2. Планування заходів задля розвитку громадянських компетентностей в молоді

(тренінгова сесія, 3 години)

План

1. Аналіз практичної діяльності.
2. Рефлексія курсу та підведення підсумків.
3. Завдання для випускної роботи зі створення плану заходів для молоді, що спрямовані на розвиток громадянських компетентностей.

(самотійна робота, 6 годин)

1. Практична робота 1: Створення плану заходів для молоді, що спрямовані на розвиток громадянських компетентностей.
2. Евалюація та зворотний зв'язок.

Контроль виконання програми. Контроль є передовсім засобом моніторингу досягнень результатів навчальної діяльності слухачами. Він здійснюється, щоб з'ясувати, наскільки зрозумілими для слухачів є запропоновані завдання й чи потрібна додаткова методична або інша допомога. Контроль проводиться послідовно й систематично, із застосуванням різноманітних прийомів зворотного зв'язку. Тренерська команда додатково працює в ролі менторів, доступних для індивідуальних та колективних консультацій у зручних для учасників та учасниць форматах. Контроль (моніторинг) також спрямовано на те, щоб покращити реалізацію освітніх проєктів на практиці.

Оцінювання: під час навчання застосовується формувальне оцінювання. Цей процес розглядається як засіб обміну інформацією щодо покращення результатів пропонованого навчання. Оцінювання – вербальне (усне чи письмове), а також комбіноване, зі застосуванням ІКТ.

Ефективність (оцінювання) навчальної програми відбувається через онлайн-анкетування слухачів.

III. РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА ВИДАМИ ДІЯЛЬНОСТІ

Модуль / Тема	Практичні заняття, години	Самостійна робота, години
Модуль 1. Молодіжна робота заснована на підходах участі	6	9
Тема 1.1: Молодіжна робота. Типи та форми молодіжної роботи	3	6
Тема 1.2. Підхід участі в молодіжній роботі	3	3
Модуль 2. Розвиток громадянських компетентностей в роботі з молоддю	3	3
Тема 2.1: Знайомство з Рамкою компетентностей для культури демократії	3	3
Модуль 3. Посібники Ради Європи.	6	18
Тема 3.1. Як працювати з посібниками Ради Європи	3	12
Тема 3.2.Планування заходів задля розвитку громадянських компетентностей в молоді	3	6
Всього	45	